

Posudek rigorózní práce

Daniela Coganová, Dějiny městečka Pecka 1848–1990, Univerzita Karlova v Praze – Filozofická fakulta, Katedra pomocných věd historických a archivního studia, Praha 2015, 321 s.

Předkládanou rigorózní prací navázala autorka na svůj zájem o městečko Pecka, jemuž se věnovala i v rámci své diplomové práce obhájené na katedře PVHAS v roce 2009. Zatímco tehdy se ale zaměřila na správní vývoj městečka v době pobělohorské, tentokrát přesunula svůj zájem do období výrazně mladšího. Práce je vymezena dvěma zásadními mezníky – na počátku revolučním rokem 1848 a na konci událostmi konce osmdesátých let minulého století, tzv. Sametovou revolucí, jež vedla k pádu komunistického režimu a nástupu společensko-politických změn na počátku devadesátých let.

Práce, jež byla pod stejným názvem ve formě monografie vydána v roce 2013, vůbec poprvé podává ucelený a velmi zevrubný obraz dějin městečka na pozadí správních dějin (zřízení obecní samosprávy – její zánik – obnovení). Vychází jednak ze znalosti místních reálií, jednak z důkladné znalosti regionální literatury, především je však postavena na pečlivém studiu dobového tisku a zvláště archivního materiálu nejen z fondů státních archivů (Státní oblastní archiv v Zámrsku, Státní okresní archiv Jičín a Semily), ale rovněž z registratur spisoven (především farního úřadu v Pecece a městyse Pecka), dále ze Sbírek soudobé dokumentace a kopií na hradě Pecka a z písemností archivů soukromých.

Členění práce vychází z tradičního chronologického dělení, kdy první část je věnována období od roku 1848 do rozpadu monarchie a vzniku Československa v roce 1918, druhá část, zahrnující období od vzniku první republiky do roku 1945 je členěna na tři podkapitoly, vycházející z hlavních historických mezníků. Stejně tak je rozdělena i kapitola třetí, zahrnující krátké období svobody od osvobození v květnu 1945 až do únorového převratu, od „vítězného“ února do okupace v roce 1968, třetí část je věnována událostem v době normalizace a závěrečná část pádu komunistického režimu. V rámci líčení dějin městečka autorka sleduje všechny aspekty – správní, politické, hospodářské, kulturní i společenské, nevyhýbá se ani otázkám, jež jsou chápány v domácí historiografii jako problematické (odsun německého obyvatelstva, kolaborace, znárodňování ad.). V dané souvislosti se tak Daniela Coganová odvážně ujala nelehkého úkolu, zvláště pokud se týká, jak již bylo naznačeno, vymezeného období, které klade na zpracovatele vysoké

nároky zvláště v souvislosti se zpracováváním „konfliktních“ otázek a vypjatých období v českých dějinách (okupace, padesátá léta, období normalizace).

Práce vykazuje pečlivého archivářského přístupu, zároveň se vyznačuje uměřeným nadhledem, citem pro proporcionalitu a přehlednost. Autorka se vyjadřuje věcně, úsporně, což však není nikterak na úkor čtivosti. Práce je zpracována neobyčejně systematicky, nepostrádá jednotlivé náležitosti monografie (obrazový doprovod, grafické a tabulkové přehledy, podrobný seznam pramenů a literatury i jmenný rejstřík), s pečlivým poznámkovým aparátem.

Závěr: práce splňuje, respektive překračuje po stránce formální i obsahové požadavky kladené na rigorózní práci a jako takovou ji doporučuji k obhajobě.

doc. PhDr. Ivana Ebelová, CSc.

V Praze dne 23. března 2015